

Description of the unit of intangible cultural heritage

Unique identification of heritage: **2-00044**

Name of the unit: **Dialects along the River Čabranka and the upper Kolpa**

Category of heritage:
oral traditions and expressions

Brief description:

Dialects along the River Čabranka and upper Kolpa, from the village of Babno Polje to Mirtoviči are a mixture of Dolenjska, Rovte, Gorenjska and south Bela krajina dialects, showing the influence of the German formerly spoken in the Kočevje area and the current Slovene and Croatian standard languages.

Photo:

Med prepoznavne narečne prvine govorov ob Čabranki sodi svojevrstno zlitje različnih narečnih prvin, prvotno pripadajočih drugim narečjem; med njimi so pomembnejše naslednje. Po dosedanjih dialektoloških raziskavah so govorom skupne prvine dolenjskega narečja v odrazu praslovanskih glasov *é (jati) in padajoči *ǫ v *ej/é* in *u/ó* (*smejh/sméh; nús/nós*), v razvojnem sovpadu dolgih *e in *ę v *ie* ter rastočega *o in *ǫ v *uo* in nato z nadaljnjim razvojem v *ia/é/i* oziroma *ua/ó/ü* (*liad/léd/lid – piat/pét/pit; tuača/tóča/túča – muas/mós/muš*) ter v odrazu zlogotvornega *l* v *ow* (vovk). Rovtarske prvine so skrajšanje dolgih *i* in *u* v kratka *i* in *u* (*zima, máha*), odraza za t. i. umično naglašene *e* in *o* (*sjestra/séstra, gwora/góra*), o za kratek polglasnik (*pas* ob *pas/pas* 'pes') in akanje (prehod kratkih *o* v *a*: *ótrak* 'otrok'). Gorenjsko je švapanje (*la* v *wa*: *was* 'las', *káwo* 'kolo'). lužnobelokranjske narečne prvine pa so umik dolgega padajočega naglasa za en zlog proti začetku besede (*lèdi* 'ljudje', *tòku* 'tako') ter izglasni *f* za v (*praf*) in *n* za *m* (*znam* 'znam').

Date of inscription in the Register: **23.11.2015**